

1114

LAIKAS

Nr. 339
XVIM.

PERIODICO QUINCENAL LITUANO

9 DE MAYO DE 1964

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 689.755

Correo Argentino
C.A. Central
Franqueo Pagado
Inscripción N° 4289
Tarifa Reducida
Concesión N° 4015

MARIJONU PROVINCIJOLAS KUN, DR VIKTORAS RIMSĖLIS

Kuris pirmą kartą atvyko Argentinon padaryti vizitą Marijonams ir jų vadovaujamoms parapijoms yra kilimo vilnietis, gimęs 1915 m. gegužės 11 d. Baigęs gimnaziją Marijampolėje 1937 m., išvyko studijuoti Romon ir baigęs filozofijos studijas grįžo į Lietuvą. Teologijos studijas baigė Kaune ir kunigų bu-

redakcijos moderatorius. Perteitais metais buvo išrinktas Šv. Kazimiero lietuvių Tėvų Marijonų provincijos vyriausiu vadovu — provincijolu. Kun. Dr. V. Rimšelis moka šias kalbas: lietuvių, anglų, lotynų, graikų, vokiečių, italų, lenkų ir prancūvų. Yra daug apkeliavęs: buvo

kun. Vik. Rimšelis su kun. Rik. Balniu.

vo išventintas 1943 metais. Vėliau studijas gilino Tuebingene Vokietijoje ir Romoje, padarydamas filozofijos licenciatą ir teologijos doktoratą. Š. Amerikon nuvyko 1945 metais. Keleretų metų buvo teologijos profesorium Marijonų seminarijoje, Marian Hills, vėliau buvo seminarijos prefektas ir rektorius, Čikagos vienuolyno viršininkas, 9metus provincijos Tarybos narys — viceprovincijolas, o per paskutinius tris metus "Draugo" ir Mažąją Aziją. Tėvas Provincijolas pasiliks Argentinioje iki gegužės mėn. 25 d. Aplankys Berisso, Kordobos ir Rosario lietuvius ir gegužės 24 d. dalyvaus jo garbei suruoštoje šventėje: palaikys iškilmingas pamaldas, pašventins naujai įsistatytą spausdinimo mašiną ir prie lietuviškų pietų stalo tars žodį. Šioje šventėje dalyvaus ir Avellanedos vyskupas J. E. Jeronimo Podesta bei kiti svečiai.

PAS MUS, ARGENTINOJE

PERONIZMAS
DIDELIŲ ĮVYKIŲ
IŠVAKARĖSE

Tekstilės darbininkų suruoštame akte, kalbėdamas tekstilės darbininkų vardu, jų atstovas ir didelis peronizmo šalininkas Andres Framini pareiškė, kad peronizmas neieško vien tik kad pakęsti žmones esančius partijos priekyje, bet nori įjungti į eiles tuos, kurie yra revoliuciniai aktyvūs. Nesiekiame valdžios jos nuvertimu, bet atvira kova, nežūrint kiek mūsų paliks iki pergalės. Buvo išklausyta kalba įkalbėta ir juosta Madride buvusio prezidento J. Perono, kurioje jis nurodo naujus planus peronizmo sustiprinimui.
KARD. A. CAGGIANO
PRIEŠ VIENĄ
PLATINAMĄ KNYGĄ

Buenos Aires arkivyskupas ir Argentinos primatas kard. dr. A. Caggiano pareiškė savo neigiamą nuomonę ir įspėjo katalikus prieš vieną knygą platinamą visų Buenos Aires knygynų "Socialinė Bažnyčios Doktrina" parašyta prancūzo Jean Kanapa, išleista Diafora leidyklos Rosario.

Minėta knyga, kurios originalas prancūzų kalboje pavadintas yra "Socialinė Bažnyčios Doktri-

na ir Marksizmas" yra rekomenduojama komunistų partijos, kad suklaidinti visuomenę nustatant tikrą skirtumą tarp komunizmo ir Marksizmo.

Ši knyga yra kaip klaidinanti pasmerktą daugelio bažnytinių instancijų.

ARGENT. VYRIAUSYBĖ
UŽDARĖ MECHANISKUS
PINIGINIUS ŽAIDIMUS

Buenos Aires intendentas p. Francisco Rabanal buvo uždraudęs visus mechaniskus piniginius žaidimus Buenos Aires mieste. Tų žaidimų laikytojai apeliavo į teismą, kur per dvi teismo instancijas patvirtino miesto intendento Rabanal nutarimą, kaip demoralizuojantį Argentinos jaunimą.

B. SURVILOS
MADOS MOTERŲ
ŽURNALAS "FEMIRAMA"

Savaitinis moterų žurnalas — "Femirama" savo madų priede duoda ir p. Survilos madų moldeles pagal kurias kiekviena šių laikų moderni moteris gali pasisiūti sau patinuosios mados kirpimo rūbus. P. Survilo mados kas kart igauna didesnį populiarumą plačiausiose Argentiniečių sluokniuose.

De Gaule Komunizmo Tarnas

Po pripažinimo komunistinės Kinijos vyriausybės kiekvieną kartą De Gaule parodo savo tikresnį veidą ir savo politikos siekimus. Vakarų stebėtojai laukia naujo žingsnio, kurį jis artimiausiu laiku gali daryti, tai atitraukimą prancūzų laivyno vadų iš Šiaurės Atlanto apsaugos centrinės įstaigos (NATO). Tuo jis tikisi padidinti Prancūzijos savitovumą. Savo lankymosi metu Meksikoje yra pažadėjęs didelę pagalbą Meksikai ir visai Lotynų Amerikai, tik žinoma ne savo pinigais, bet iš teikiamos amerikiečių pagalbos. Amerikiečiams nutraukti teikiamą paramą apdėjo didesniais mokesčiais savo piliečius ir visą pramonę. Šiomis dienomis Paryžiuje visi geležinkelio raižtuojai ir taksistai paskelbė streiką protestuodami prieš mokesčių pakėlimą. Būdinga, kad geležinkeliečių sindikatas yra visškai kontroliuojamas komunistų. Aiškiai matosi kad einama pagal išdirbtą taktiką, pagal kurią iš spaudžiamas iš vidaus, kad lengviau pasiduotų ir išpildytų visus komunistų reikalavimus, o pastarieji parodydami "gerą valią" nuramins savo tarnus viduje. Stebdamas didelės laisvės ir prastių prancūzai praras ir laisvę ir patys save, kaip jau ne kartą komunistinėje praktikoje yra žinoma.

ISPANIJOJE SUSEKTA KOMUNISTŲ PASIRUOŠIMO VEIKLA

Paskutinėmis dienomis Ispanijoje policija išaiškino komunistų uaromus pasiruošimus sukelti riaušes ir įvairių judėjimą nukreiptą prieš vyriausybę ir kursymą darbininkų tarpe. Pagal Madrido laikraščius yra suimti svarbesnieji vadai, pas kuriuos rasta datų propagandinės medžiagos ir svarbiausias šio judėjimo vadas Jose Sandoval Moris yra paruošę visus veikimo planus. Suimtųjų tarpe yra Justo Lopez Dec Cente spaustuvės savininkas kuris atlikdavo visus komunistinius spaudos užsakymus, Luis Antonio Gil Lopez ir Jesus Marin De Velasco, kurie komunistų partijos įsakymu dabar grįžo iš Brazilijos per Prancūziją. Jų iniciatyva buvo įvykęs keleto dienų Rio Tinto ir Puertollano ksyklose darbininkų streikas.

REGISTRUOJAMI LAIVAI PALAIKĄ RYŠIUS SU KUBA

Generalinė prekybinių laivų direkcija registruoja laivus atliekančius prekybinį transportą Kubos reikalams. Šie laivai negali atlikti jokių prekių pervežimų iš Jungtinių Valstybių uostų, kurias finansuoja Amerikos valdžia. Į šį sąrašą jau yra patekę 209 įvairių tautų prekybiniai laivai. Ta registracija buvo pradėta nuo 1963 metų sausio mėn. 1 dienos.

VAK. VOKIETIJOS PREZ. HEINRICH LUBKE LANKESI ČILĖJ

Pagal savo numatytą draugiškumo ir gerų santykių kelionę po Pietų Ameriką balandžio mėn. 29 d. prezidentas H. Lubke su savo 50-čia palydovu, kurių tarpe yra įvairių sričių specialistų prezidento patarėjų, atvyko į Čilę. Prezidento tikslas visokeriopai paremti Pietų Amerikos kraštus Bendrosios Europos Rinkos rėmuose, kurią Vakarų Vokietija remia ir jai vadovauja.

VAK. VOKIETIJOS PREZ. BUENOS AIRES GARBĖS SVEČIAS

Buenos Aires intendentas paskelbė dekretą, pagal kurį Vak. Vokietijos prezidentas H. Lubke yra paskelbtas Buenos Aires garbės svečiu per visą savo buvimą laiką Argentinoje. Ta proga Buenos Aires intendentas įteikė jam miesto raktus, kurių naują laidą kaip tik dabar išleido, ir pirmąjį tos laidos raktą įteikė Vak. Vokietijos prezidentui.

VAK. VOKIETIJOS PREZ. PAGERBĖ ČILĖS PREZIDENTĄ

Savo viešėjimo metu Vak. Vokietijos prezidentas H. Lubke, pagerbė Čilės prezidentą Jorge Alessandri suruošdamas jo garbei priėmimą ir ta proga apdovanojo jį Vakarų Vokietijos Res. publikos Garbės Ordenu. Savo kalboje pareiškė, kad Vokietija ne vien tik siekia palaikyti gerus ir draugiškus santykius bet akty-

viai dalyvauti Lotynų Amerikos ekonominio gyvenimo pagerbime visame Vidurio ir Pietų Amerikos žemyne.

IŠ KANADOS IŠTRĖMĖ RUSŲ LAIKRAŠČIO KORESP. TARASOVA

Rusų valdžios organo "Izvestia" korespondentas Vasily Tarasovas Kanados policijos suintas, susekus šnipinėjant sovietų naudai. Jis pagautas kaip tik tuo momentu, kada pas save turėjo svarbius Kanados gynybos dokumentus. Kanados valdžia įsakė jam tuojau apleisti kraštą.

DU AMERIKIEČIAI "TAIKOS APAŠTALAI" NORI BĖGTI IŠ RAUDONOJO ROJAUS

Amerikiečiai prokomunistinio judėjimo už visuotiną taiką Morris ir Mollie Block, kurie nepaprastai buvo susižavėję sovietų sąjunga, kurioje jau gyveno nuo 1959, kreipėsi į Amerikiečių ambasadą Maskvoje, prašydami dokumentų grįžimui atgal į JAV. Mat dar 1957 metais jiems lankantis raudonojoje Kinijoje Amerikos valdžia buvo atėmusi dokumentus už prieš Ameriką pareiškimus ir jie gyveno iki šiol svetimomis pavardėmis. Amerikos ambasada Maskvoje veda derybas su sovietų valdžia dėl jų išleidimo į savo kilmės kraštą. Atrodo kad per tą laiką jau jie bus pakankamai pagyję iš raudonligės ir todėl nori iš ten kuo greičiausiai pasprukti.

VANDALIZMO LIGA IR OLANDIJOJE

Prieš kiek laiko Argentinoje yra pasireiškusi banga vandalizmo prieš Sarmiento būstus įvairiuose krašto vietose. Balandžio mėn. gale panašus reiškinys įvyko Olandijoje pasikesinant prieš garsiąją "La Sirena" statulą sukurta skulptoriaus Hans Christian Andersen. Statula buvo Kopenhagos uosto pakrantėje. Nežinomi piktadariai nupiovė jos galvą, kuri iki šiol dar nėra rasta. Skulptūra buvo olandiečių pasididžiavimu, ji pastatyta uosto pakrantėje 1913 metais.

PREZ. LUBKE VIZITUOJA P. AMERIKOS VALSTYBES

Vakarų Vokietijos Prezidentas Heinrich Lubke, balandžio 24 d. pradėjo savo draugiškumo vizitus Pietų Amerikos valstybėms: jis yra numatęs aplankyti Peru, Chile, Argentina ir Brazilija. Tos jo kelionės tikslas yra pagerinti kultūrinius, politinius ir ekonominius santykius su Pietų Amerikos Valstybėmis. Stebdamas Pietų Amerikos valstybių ekonominį gyvenimą ir didelę

industrinę pažangą, prezidentas numatęs išplėsti ūkinius bendradarbiavimą svarbių pasaulinėj rinkoj ūkio produktų kraštų Pietų Amerika. Pietų Amerika reikalinga viso laisvojo pasaulio paramos išvystimui savo produktų gamybos ir pakėlimui gyvenimo standarto pakėlimui.

100 NAMŲ PALAIDOTA PO ŽEME

Brazilijoje Bahia valstijoje, Lobato de Santa Lucia vietovėje nuslinkus kalnui po akmenų ir žemės sluoksniu tapo palaidota ištisa gyvenamoji vietovė. Nelaimė ištiko nakties metu. Taip kad gyventojai nespėjo išbėgti iš savo gyvenamųjų namų. Iki šiol priskaitoma atkastų virš 100 lavonų. Manoma, kad aukų skaičius dar padidėsias.

NAUJA SPORTO ŠAKA OLIMPIADOJE

Australijos sporto olimpiadoje negrįžo į komunistų valdomus kraštus 29 bėgliai: 14 vengrų, 12 čekoslovakų, 2 lenkai ir 1 sportininkė iš rytų Vokietijos. Jie negavo nei aukso nei sidabro medalių, bet gavo laisvę.

Marijonu 25m. veikla Argentinoj

Tėvų Marijonų veikla arba misija prasidėjo 1939 metais. Pirmieji trys marijonai: kun. Jonas Jakaitis, kun. Antanas An-

Kun. Jonas Jakaitis. driušis ir kun. Kazimieras Vengras 1939 metų vasario 11 d. išplaukė iš New-Yorko "Brasil" laivu ir jau kovo 1 d., atvyko į Buenos Aires, kur gausios lietuvių delegacijos su Lietuvos konsulo sekretorium Blaveščiūnu priekyje buvo labai šilta priimti.

Pradžioje visi trys misijonieriai apsistojo pas saleziečius Olavarria 486, Bocoje. Pirmas iškilmingas mišias atliko kun. Ant. Andriušis Šv. Liucijos bažnyčioje kovo mėn. 5 d. Per sumą giedojo muz. Vaclovo Rymavičiaus diriguojamas "Šv. Cecilijos" choras. Nuo kovo 19 iki 25 dienos lietuviams buvo pravestos pirmos misijos Buenos Aires mieste ir nuo kovo 28 iki 31 Berisso lietuviams.

AUŠROS VARTŲ ŠVENTOVĖ

Kun. Jonas Jakaitis, būdamas tuomet Š. Amerikoje Marijonų provincijolu turėjo grįžti atgal į JAV valstybes. Sugrįžęs tuojau pradėjo rinkti po lietuvių parapijas aukas lietuvių bažnyčiai Buenos Aires mieste pastatyti.

1941 m. Avellanedoje tarp La Rioja, Mendoza, Brasil, ir Paragvay gatvių buvo įsigyta didelis žemės sklypas, ant kurio tais pačiais metais buvo pradėta bažnyčios ir vienuolyno statyba. Darbai ėjo gana sklandžiai kun. J. Jakaičio priežiūroje. Ir jau 1942 m. sausio 25 d. Tėvai Marijonai persikėlė į naują namą apsigyventi. O tų pačių metų rugpjūčio 16 d. La Platos ark.vyskupas Chimento iškilmingai konsekrovo Aušros Vartų šventovę.

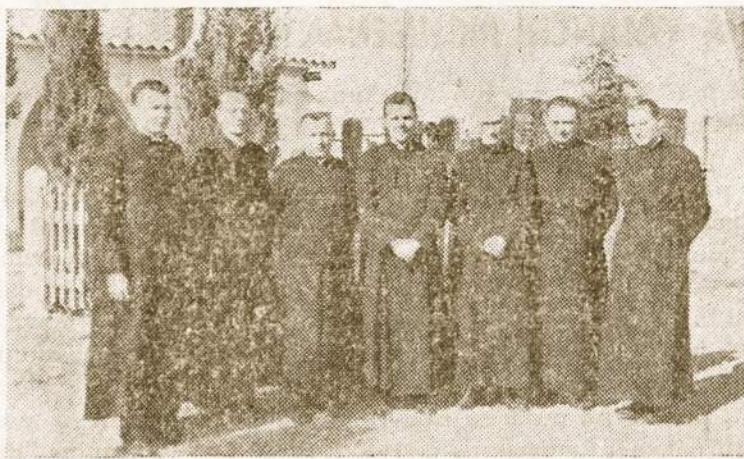
Aplinkui bažnyčią ir vienuolyną susispietė lietuviškų šeimų ratas, kuris sudaro lyg lietuvišką sodybą. Vienuolynas ir šventovė greitai pasidarė lietuviško veikimo židinys, kuriame pradėjo organizuotis lietuviškos organizacijos, kaip mergaičių ir moterų draugija "Birutė", Aušros Vartų Vyrų Draugija, "Gyvojo Rožančiaus" draugija, "Šv. Cecilijos" choras, jaunimo "Vytiš".

PRADŽIOS MOKYKLA

Nors jau nuo 1942 metų pradėjo veikti pradžios mokykla, vadovaujama Seselių Kazimieriečių iš Š. Amerikos, bet kilo gyvas reikalas turėti nuosavą mokyklos pastatą. Kun. Kaz. Vengras, ėmėsi to didelio darbo ir 1946 metais prasidėjo statybos

Aŭta kun. Kaz. Vengras. darbai. Visas aukas šiai statybai suaukojo Argentinos lietuviai iš viso 400.000 pezų. 1948 metų balandžio 8 d. įvyko iškilmingas mokyklos ir salės pašventinimas, kuris sutraukė tūkstantinę lietu-

Argentinoje, Rosario parapijoje lankantis buv. Tėvai Gen. Skutans. Matosi iš kairės į deš.: kun. J. Margis, kun. V. Šimanskis, kun. A. Švedas, kun. J. Vilutis, Gen. Skutans, kun. St. Saplis ir A. Steigvila.

vių minią. Mokyklą pašventino didelis lietuvių draugas arkivysk. Francisco Aragone.

NAUJI IMIGRANTAI

Beveik tuo pačiu metu pradėjo atvykti Argentinon naujoji lietuvių imigrantų banga, kuri atradusi prie Tėvų Marijonų didelę moralinę paramą, davė lietuviškam kultūriniam veikimui naują veidą. Tuojau susikūrė lietuviškas "Dainos" ansamblis, kuriam sėkmingai vadovavo aa Aleksandras Petravičius, aa muz. A. Stasiulis, vėliau muz. Andrius Kuprevičius. Meno mėgėju Ratelis vadovaujamas K. Runimo.

"Dainos" ansamblis parodė lietuviškos dainos, tautinių šokių ir lietuviško meno grožį visame savo pilnume. Vėliau ansambliu iširus, toliau jo tradicijas tęsė tautinių šokių grupės, vadovaujamos Namiko, Jaunias, brolių Rastauskų. Paskutiniu laiku susidarė naujas tautinių šokių ansamblis "Rambynas", kuris buvo vadovaujamas pono Alfonso Petraičio ir p. Lidijos Petravičienės, kuriems išemigravus, vadovavimą perėmė inž. Algimantas Rastauskas.

"Rambyno" ansamblis su dideliu pasisekimu pasirodė netik lietuvių kolonijose Argentinoje ir Urugvajuje, bet ir vietinių tar-

pe per įvairius parengimus ir per televizijos kanalus. Visi pripažįsta lietuviams pirmenybę šioje meno srityje.

ROSARIO LIETUVIŲ PARAPIJA

Jau nuo seno Rosario mieste buvo susiorganizavę lietuviai. Dvasiniam jų aptarnavimui ir lietuviško darbo pagyvenimui Tėvai Marijonai nutarė įsteigti lietuvišką dvasinį kultūros židinį.

Kun. Vito Šimanskio vedamas jaunimo choras, kuris prisidėjo prie pamaldų pagražinimo.

vienuolyną su bažnyčią.

1953 metais kun. Jono Jakaičio priežiūroje buvo pradėta bažnyčios ir vienuolyno statyba ant Avda. Nuestra Sra. del Rosario. Per nepilnus metus statybos dar-

bai buvo baigti 1954 m. vasario 29 d. Tuometiniu Rosario lietuvių klebonu buvo kun. Kazimieras Vengras, vėliau kun. Pranas Brazys ir kun. Juozas Margis. Nuo 1963 metų klebonu paskirtas kun. Kazimieras Černiauskas.

Rosario lietuvių bažnyčia pavadinta "Šv. Kazimiero", Lietuvos patrono vardu. Kun. Juozas Margis, būdamas klebonu atvežė iš Š. Amerikos gražius didelius vargonus, kuriuos dovanojo kun. Pranas Lukošius. Visų Šventųjų parapijos klebonas Roseland, Chikagoje.

Šalia bažnyčios kun. Juozo Margio buvo pradėta statyti moderniška pradžios mokykla "Republica de Lituania" titulu. Mokyklos statyba pradėta 1963 m. tais ir viena dalis jau užbaigta. Iškilmingas mokyklos pašventinimas įvyko 1964 m. kovo mėn. 15 d., dalyvaujant daugybei svečių iš Buenos Aires ir Rosario. Ta proga "Šv. Cecilijos" choras vadovaujamas muz. Rymavičiaus išpildė muzikinę programą.

Prie Šv. Kazimiero parapijos prisiglaudusi veikia ir Rosario Lietuvių Bendruomenė, kuri per 10 metų plačiai išgarsino lietuvių vardą po visą Argentiną: dalyvavo įvairiuose tarptautiniuose pasirodymuose, išgavo iš Miesto Savivaldybės vieną gatvę, kuri praminta "Avenida Lituania". Be to Rosario Liet. Bendruomenės pastangomis, pono Jono Papėckio ir Jurgio Brizgio iniciatyva buvo išleistas gražus metraštis "Lietuviai Argentinoje".

BERISSO LIETUVIŲ KOLONIJA

Jau apie 25 metai kaip Tėvai Marijonai aptarnauja Berisso lietuvius. Iš karto atvykdavo iš Buenos Aires kunigai, bet nuo 1962 metų pastoviai iš Villa Elisa vienas kunigas aptarnauja Berisso lietuvius. Dabartiniu metu aptarnauja kun. Antanas Švedas, kuris ruošia planus pastatyti Berisso mieste lietuviams koplyčią ir susirinkimo salę bei skaityklą. Jau yra nupirkta žemės sklypas tam tikslui.

Villa Elisa namas, kuris buvo įsigytas iš p. Jono Ramanausko, tarnauja nuolatiniam kunigo apsigyvenimui ir su laiku bus marijonų pašaukimų auklėjimo namai. Prie namo yra didelis ir gražus sodas, su koplytele, maudytis baseinu ir kitais patogumais; šitame name vyksta rekolekcijos ir jaunimo iškylos.

Aušros Vartų bažnyčia, vienuolynas, spaustuė ir pradžios mokyklą, kur yra susispietę visas kultūrinis Tėvų Marijonų veikimas tarnaujant Argentinos lietuviams dvasiniai ir kultūriniai,

Kviečiame Bendradarbiauti!

Vysk. Vicentas Brizgys, kuris 1956 metais lankėsi Argentinoje, (paveikslė jo iškilmingas priėmimas), stumčia savo geriausias linkėjimus Tėvams Marijonams ir visiems Argentinai Lietuvos lietuviams, kurie kartu dirba lietuviška-patriotini darbu.

Vysk. Brizgys mus sveikina

Žinau, kad šio mėnesio 24 d. minėsite 25 metų sukaktį, kai Jūsų Kongregacijos pirmieji kunigai pradėjo misiją Buenos Aires. Gal nėra vieno Jūsų tarpe, kuris čia darbuojasi nuo pat pradžios, tai vistiek esate tęsėjai tada pradėto misijų darbo svertur, toli nuo savo gimtinių. Prieš Jus čia besidarbavusių ir Jūsų darbą labai aukštai vertinu. Jūs atiduodate tėviškai Apvaizdai nors dalį tos skolos, kuri yra mūsų visų kaip katalikų: pasidalinti su kitais ta Kristaus atnešta at-

pirkimo malone, kuria mes kaip katalikai naudojames nuo mūsų kudukystės.

Šios sukakties proga labai nuoširdžiai sveikinu visus — prieš Jus čia dirbusius ir Jus — linkėdamas, kad Viešpaties tėviška ranka Jus globotų ir laimintų, kad prieš 25 metus pasėta mažą misijų grudelį išaugintų į didelį ir gražų medį jo Mistinio Kūno sode.

Nuoširdžiai maldoje su Jumis Vyskupas Vincentas Brizgys.

Jaunimo auklėjimas

Lietuviškam jaunimui gražiai ir kultūringai praleisti vasaros atostogas padėjo didžia dovana ponai Kazimieras ir Marija Stančūnai, kurie 1953 metais, prie Calamuchito ežero, Villa del Dique vietovėje, padovanojo dviejų aukštų gražią vilą. Toje viloje gali lengvai sutilpti apie 20 asmenų. Be to vėliau buvo pastatyta salė su patogia virtuve, kur taip pat gali sutilpti apie 20 lovų. Kasmet vasaros atostogų metu lietuviškas jaunimas gali pasinaudoti šia puikia ir jaukia atostogų vieta. Paprastai yra atostogos organizuojamos kelios eilės: vaikams, jaunuoliams, mergaitėms. Apie du mėnesius šitie namai yra pilni jaunatviško krikštavimo.

1964 metais sausio mėnesį pirmą kartą buvo suorganizuotos platesnio masto vasaros atostogos. Atvyko lietuviai studentai iš Argentinai, Brazilijos ir Urugvajaus. Iš viso buvo virš 30 asmenų. Vasaros stovyklą suorganiza-

vo Argentinai studentai ateitininkai. Ta proga buvo praveisti ir įdomus ideologiniai kursai.

„SV. CECILIJOS“ CHORAS

Kaip stipriausias ir pats patvariausias meninis vienetas jau per 33 metus kaip veikia „Sv. Cecilijos“ choras, kurį Tėvai Marijonai atvykę jau atrado ir kuris nenuilstamai garsina lietuvių vardą po Argentiną ir Urugvajų, dalyvauja visuose lietuviškuose meniniuose rengimuose ir sekmadieniais gieda Aušros Vartų bažnyčioje. Šiam nenuilstamai vadovauja muz. Vaclovas Rymavičius, kuris yra sukūręs visą eilę muzikos kūrinių.

LIETUVIŠKA SPAUDA IR NUOSAVA SPAUSTUVĖ

Kaip apie parapiją susispietė daugiau inteligentijos, buvo imtasi leisti ir nuosavas lietuviškas laikraštis. Iniciatorius šitos idėjos buvo kun. dr. Pranas Brazys. Laikraštis pavadintas „Laiko“ vardu. Jo pirmas numeris išėjo

1948 metų rugsėjo mėnesį. Pradžioje „Laikas“ ėjo kaip mėnesinis žurnalas, o vėliau pradėjo eiti kaip dvisavaitinis laikraštis.

Prie „Laiko“ susispietė geri usios lietuviškos pajėgos Argentinoje. Laikraštis įgavo tikrai kultūrinio ir religinio dvisavaitraščio veidą. Pirmuoju redaktoriumi buvo kun. Dr. Pranas Brazys, vėliau kun. Pranas Garšva, kun. Ant. Kleiva, kun. Ant. Lubickas, p. J. Vedegys, Alf. Petraitis ir kun. Aug. Steigvilas.

Po kelių metų buvo nutarta įsigyti ir savo lietuvišką spaustuvę, kad būtų galima spausdinti

Ačiū kun. Ant. Andriūšis.

netik laikraštį, bet ir lietuviškas knygas. Ir štai 1942 metų spalio mėnesį buvo įsigytas pirmas linotipas, 14 modelio su 5 magazinais. Tuojau buvo nupirkta ir spausdinama mašina, minerva, popieriaus piauštinti „giljotina“. Spaustuvės patalpos laikinai įrengtos po vienuolyno stogu.

Per 10 su virš metų „Laiko“ spaustuvė atspausdino visą eilę lietuviškų knygų, kaip dr. Mikelio „Benamiai“, poezijos keletą knygų, vertimų, brosiūrų, Sibiro maldaknygę ispaniškai. Be to „Laiko“ spaustuvė spausdina visa eilę leidinių ir laikraščių ispanų kalboje.

Prie spaustuvės ilga laiką pasidarbavo p. Jonas Gliosas, kuris buvo dirbęs jau Europoje spaudos darbu, Klemensas Dedelė, linotipistas ir mechanikas, kuris dabar dirba „Draugo“ spaustuvėje Čikagoje.

Be to kurį laiką dirbo Andrius Baltrušaitis, Andrius Naujokas, kurie įsigijo mašinisto specialybę.

Marijonai ir jų bendradarbiai

Nuo pat Kristaus laikų, Kat. Bažnyčia turi kilnią misiją tarnauti visoms tautoms. Ji siunčia savo kunigus į visas tautas skelbti Kristaus mokslą. Ir Lietuvių tauta buvo apkrikštyta, nes kiti atėjo, kurie atnešė naują mokslą.

Tačiau iš kitos pusės Kat. Bažnyčia nori, kad kiekviena tauta turėtų užtenkamai savo kunigų, kad jie atėję iš savos tautos tarpo kalbėtų visiems suprantama kalba ir mokėtų suprasti savo žmonių papročius ir idėjas.

Marijonų Kongregacija nuo pat pradžios taip pat ėjo padėti pasauliečiams kunigams į pagalbą. Jau baltieji Marijonai buvo žinomi Lietuvoje, o ne vienas jau anuomet vargo Sibire, kad tenai išstremtiems lietuviams galėtų patarnauti.

Vienas iš tokių, kun. Širvydas buvo pop. Leano XIII-jo pramintas Sibiro apaštalu. Ir šian-

ar tai savo auka, ar darbu, ar maldomis lydi misijonierių darbus, kad jie ištesėtų savo pašaukimą.

Štai ir čia Argentinoje Tėvus Marijonus pasitiko lietuvių būrys, kuris atėjo jiems į pagalbą iš pirmos dienos. Būtų sunku čia ir išvardinti jie visi. Gerai visi juos pažįsta. Be jų pagalbos vieni kunigai nieko nebūtų galėję padaryti.

Jeigu šiandien Argentinoje Tėvai Marijonai turi dvi parapijas, dvi mokyklas, turi savo spaustuvę ir atlieka ne vien religinį, bet ir kultūrinį darbą, tai didi padėka atitenka tiems Argentinai lietuviams ir lietuviškas, kurie nieko nesigailėdami rėmė ir remia Marijonų darbus.

Tebūnie šie paprasti padėkos žodžiai, kaip nuoširdi ir gili dėkingumo išraiška visiems, kurie savo auka, savi darbai, savo maldomis lydi mūsų darbus. Tėvai Marijonai iš savo pusės netrokšta nieko kito, kaip dar nuo-

Lietuvių organizuota kolonija pasirodžiusi per vieną šventę kartu su latviais ir estais, reikalaujant Pabaltijo kraštams laisvės.

dien, kai lietuviai po visą Sibirą ir platų pasaulį išbarstyti gyvena, juos dvasiniai aptarnauja kunigai ir vienuoliai lietuviai, jų tarpe ir Tėvai Marijonai: kiek Lietuvoje, Rusijoje, tiek visame pasaulyje.

Štai ir čia po pietų Kryžium jau 25 metai kaip tarp Argentinai lietuvių darbuojasi Tėvai Marijonai, tęsdami savos Kongregacijos tradicijas: tarnauti saviems tautiečiams, kur jie gyvena, kad ir pačiame pasaulyje.

VIENUOLIŲ BENDRADARBIAI

Jau apaštalų laikais kunigams į pagalbą atėjo pavyzdingi pasauliečiai: kiek vyrai, tiek ir moterys, kurie lydėjo apaštalus jų misijų kelionėse jiems padėdami. Ir mūsų laikais kunigams į pagalbą ateina geri pasauliečiai, kurie

širdesnio bendradarbiavimo su visais geros valios lietuviams saugojant ir kuriant naujas dvasines ir kultūrinės vertybes.

Kad tai geriau įvykdyti galėtume, kviečiame visus geros valios tautiečius į bendrą lietuvišką darbą: padėti išlaikyti lietuviškus papročius, kaip Kūčių, Velykų, Šekminių, Vėlinių ir kitų švenčių.

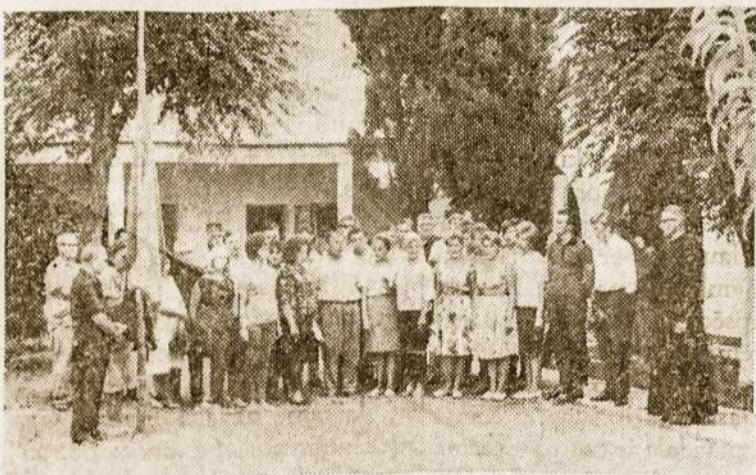
Prie parapijos nuolatos veikia šeštadieninė mokykla vaikams. Prašom tėvus siųsti savo vaikučius ir patiems šeimose lietuviškai kalbėti. Kartu prie šeštadieninės mokyklos veikia ir vaikų tėvams kursai, kur tėvai supažindinami su lietuvių istorija, jos papročiais, menu ir kita.

Vienybėje galybė! Tat visi bendrom jėgom veikime.

Tėvai Marijonai.

Prie spaudos parodos, matosi viduryje iš kairės į deš.: kun. Aug. Steigvila, kun. St. Saplis, Pijus Gudelevičius.

Kordoboje, Villa del Dique vasarvietėje, š. m. sausio mėn. įvykusi Pietų Amerikos jaunimo bendra stovykla.

MALDINGA KELIONE LUJANE

Šiais jubiliejiniais Tėvų Marijonų metais, balandžio 12 d. įvyko gražiai organizuota maldinga kelionė į Marijos šventovę — Lujaną. Šioje kelionėje organizuotai iš Avellanedos Aušros Vartų parapijos dalyvavo 6 dideli autobusai lietuvių, iš Berisso ir

gvila iškėlė kunigų pašaukimo svarbų reikalą ir prašė tikinčiųjų ta intencija melstis per visus šiuos jubiliejinus marijonų metus.

Po Mišių visi pasistiprino savo atsiveštais užkandžiais šalia šventovės esančiame dideliame kieme.

Dalis maldininkų prie šventovės vartų.

Rosario po vieną autobusu, neskaitant jau pavieniai savomis priemonėmis atvykusių.

Šioje maldingoje kelionėje kartu dalyvavo ir visos "Šv. Cecilijos" choras, kuris užpildė atskirą autobusą.

Lygiai 10 val. visi gražiai išsiriškiavę aikštėje prieš baziliką iškilmingai su Argentinos, Lietuvos ir Aušros Vartų vėliavomis įvygiavo į baziliką, vargonams grojant maršą. Tuojau pat prasidėjo iškilmingos sudėtinės Mišios, kurias atnašavo kun. Aug. Steigvila, o "Šv. Cecilijos" choras savo stipriu giedojimu pripildė visą baziliką.

Gražu stebėti, kad daug maldininkų, kurie artinosi prie Dievo stalo. Pamoksle kun. A. Stei-

Maldininkai turėjo progos apžiūrėti esančius Lujano muziejus, o lygiai 4 val. po pietų buvo sukalbėtas lietuviškai rožančius, suteiktas palaiminimas ir su Dievo Motinos statula padaryta iškilminga procesija šventovės viduje, chorui giedant Marijos giesmės ir užbaigiant procesiją Lietuvos himną.

Išeinant iš šventyklos visi nusitraukė prie šventovės vartų ir visi su nauja dvasia grįžo atgal į namus, pažadėdami sau širdyje vėl kitais metais atvykti.

Šioje maldingoje kelionė Berisso lietuvius palydėjo kun. A. Švedas, o Rosario maldininkus naujai atvykęs kun. Juozas Petraitis. **Dalyvis.**

T. Marijonų 25 m. veiklos tarp Arg. Lietuvių SUKAKTIES PAMINĖJIMAS

kuris įvyks š. m. gegužės mėn. 24 dieną, Aušros Vartų parapijoje, Avellanedoje su sekančia programa:

- 10 val. — Iškilmingos Mišios
- 11 val. — Naujos spaust. mašinos šventinimas
- 12 val. — Bendri Lietuviški Pietūs, su dalyvių sveikinimais. Įžangos bilietus galima įsigyti parapijos raštinėje. Prašome įsigyti laiku prieš šventę. Kaina — 200 pezų.

Rengimo Komisija.

Pagerbkime Motinas

"Birutės" Draugija š. m. gegužės mėn. 10 ir 17 dienomis Aušros Vartų parapijoje rengia iškilmingą

MOTINOS DIENOS MINĖJIMĄ

su sekančia programa:
Gegužės 10 d. — sekmadienį — 10 val. — Iškilmingos Mišios už gyvas ir mirusias motinas.
Gegužės 17 d. — Sekminių dienoje — 16 val. — trumpas pamaldos bažnyčioje — 16,30 val. — Lietuvių Salione, Brasil 835

PILIE TINIS MINĖJIMAS

su gražia ir įdomia programa.
1. — Sveikinimai
2. — Solo ir deklamacijos
3. — 1 veiksmo scenos vaizdelis
4. — Tautiniai Šokiai, Dainos. Išpildys LC jaunimo grupė, vadovaujant L. Iemberiui. Programai užsi-
baigus bus šokiai. Bilietai — 20 ir 30 pezų.
Rengimo Komisija.

NAUJI "LAIKO" RĖMĖJAI

- \$ 700 — Jonas Mickevičius
- " 500 — Kostas Mikelaitis
- " 500 — Juozas Kanapinskas
- " 350 — Anatolius Grisonas
- " 200 — Simonas Rutkus
- " 185 — Pranas Šauliūnas
- " 150 — Alfonsas Baniulis
- " 100 — Jurgis Šipaila
- " 100 — Julia Šeškauskienė
- " 100 — Bronius Virbickas
- " 100 — Kazys Vaštakas
- " 85 — Alfonsas Bartašiūnas
- " 85 — Veronika Grebliūnienė
- " 75 — Mykolas Žagrakalis
- " 50 — Kajetonas Koveras
- " 50 — Juozas Kaušylas
- " 50 — Kazimieras Salučka
- " 50 — Teofilius Šlapšys
- " 50 — Albertas Negražius
- " 50 — Emilija Bačkienė
- " 50 — Stasys Kunca
- " 35 — Barbora Lisauskas
- " 35 — Jadvyga Milašius
- " 35 — Petras Čerkauskas
- " 35 — Pranas Urbonavičius
- " 20 — Adolfas Jakimavičius
- " 15 — Viktoras Valiūnas

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukotojams ir rėmėjams.

"Laiko" Adm. ir Redak.

PROVINCIOLO KUN. DR. V. RIMŠELIO SUTIKIMAS

Kun. Dr. V. Rimšelio sutikime Ezeisos aerodrome balandžio 27 d. buvo nuvykę savo autais inž. Jonas Čekanauskas, J. Šimkevičius ir R. Galickas. Kartu nuvyko ir marijonai: Aušros Vartų klebonas — kun. J. Margis, Rosario klebonas — kun. Kaz. Černiauskas, Kordobos kapelionas, Kun. Antanas Lubickas, Berisso lietuvių kapelionas — Kun. Ant. Švedas, brolis P. Gudelevičius ir Seselės Kazimierėtes: Mot. Teofila su Ses. Zuzana.

• Lietuvių Bendruomenė Argentinoje pasveikino Vokietijos Federalinės Respublikos prezidentą Dr. Heinrich Luebke atvykusį Argentinon. Laiške, pasiųstame Vokietijos Prezidentui išreikšta padėka už vokiečių vyriausybės teikiamą pagalbą Vokietijoje esančioms lietuviškoms auklėjimo ir kultūros institucijoms, kartu prašant moralinės paramos Lietuvių laisvės byloje.

• Motinėle Teofilė ir Seselė Carmen gegužės 1-3 dienomis buvo nuvykusios į Mar del Plata dalyvauti Argentinos visų Mokyklų Tėvų ir Mokytojų Susižavime, kuriame dalyvavo iš visos Argentinos rinktiniai Tėvų ir Mokytojų atstovai, kunigai ir šiaip jaunimo auklėtojai. Buvo diskutuojami aktualūs šių dienų jaunimo ir šeimų klausimai, buvo užsiminta apie liturgijos reformą ir kita.

• Jurgis ir Marcelė Žimkaitė-Šipailai, gyvenantis La Platoje užaugino ir į mokslus išleido sūnų Dr. Joną kuris dirbo La Platoje kaip gydytojas. Be to ponai Šipailai išūnino berniuką ir mergaitę. Mergaitė jau išsimokslinusi ir puikiai netik kalba lietuviškai, bet ir skaito, bei rašo. Berniuką, kuris greitai sukaks vienus metus, ruošiasi pakrikštyti, kad išaugtų netik kaip geras pilietis, bet ir kaip krikščionis.

• Ponia Aurilienė, gyvenanti Berisse turėjo kepenų operaciją "Industria" ligoninėje, La Platoje. Po operacijos sveikata pamąžu gėrėja. Aurilienės sesuo yra ištekejusi už berisiečio Antano Steigvilo.

PAIEŠKOJIMAS

Pajieškau mano giminaitės Marijos Balčiūtės, Jurgio dukters, kuri kilimo iš Vilkautinio kaimo, Liškiavos valsč. (ištekėjusi už Vlodo Namatinio). Prieš porą metų gyveno Buenos Aires. Turiu labai svarbų reikalą. Jie patys arba žinantieji prašome pranešti šiuo adresu: Jurgis Kuzas — 1101 E. 143 Str. — Cleveland, Ohio, USA.

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — J. Margis, Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — gražinami tik autoriaus prašant. Kaina: Argentinoje metams \$ 300.— administracijoje, \$ 320.— namuose, Urugvajuje met. 35 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XVI Metai — Nr. 339 1964 m. gegužės mėn. 9 d.

NAUJAS KUNIGAS — RIKARDAS BALNIS

Su Tėvų Provincijolu Argentinon kartu atvyko kun. Rikardas Balnis, kuris pasiliks Argentinoje dirbti tarp lietuvių.

Kun. R. Balnis gimė Aušros Vartų parapijoje Čikagoje 1924 m. liepos 9 dieną. Pradžios ir vi-

durinės mokyklos mokslus baigė Marijos Gimimo parapijoje.

Į Marijonų Kongregaciją įstojo 1946 metais. Kunigu buvo išventintas 1955 m. gegužės 30 d. Pirmus metus vikaru išbuvo Šv. Gabrieliaus parapijoje Milwaukee, dvejus metus Šv. Petro parapijoje — Kenosha, vėliau ėjo namo ekonomo pareigas T. Marijonų name Čikagoje, vėliau vikaro Plenus Šv. Mergalės parapijoje ir paskutiniu laiku Aušros Vartų parapijoje Čikagoje.

Kun. Rikardas turi vieną sėrij, kuri įstojo į benediktinų vienuolyną Kalifornijoje. Tėveliai jau mirę. Kun. R. Balnis pasiliks Argentinoje dirbti tarp lietuvių. Kun. Rikardas yra linksmo būdo ir nuoširdus kunigas. Linkime jam sėkmės tarp mus Argentinoje.

K. A. S.

BUENOS AIRES APYLINKĖS ŠVENTĖ

Arg. Liet. Ben-nės Buenos Aires Skyrius atžymėdamas savo metinę sukaktį, š. m. balandžio 26 d. suruošė gražią šventę Lietuvių Salione. Minėjimą atidarė Apylinkės pirmin — Juozas Kanapinskas, pakviesdamas programą pravesti p-lę Rasą Kairelytę ir stud. Hektorą Levanavičių.

Ta proga ugningas sveikinimo

Kaminskaitė, o Morta Čekaitė padainavo pora dainelių solo, kurioms publika karštai paplojo.

Ponas J. Gilvydis, padedant Rapolui Paršeliui parodė filmas iš Argentinos Lietuvių gyvenimo ir iš Lietuvos, kurios visus žiūrovus nukėlė bent valandelei į mylimą mūsų Tėvyne, priminė mums praeities garbingus ir ra-

Minėjimo metu matosi garbės svečiai ir programos vedėjai: Rasa Kairelytė ir Hektoras Levanavičius

kalbas pasakė geras lietuvių draugas kroatų draugijos sekretorius, Liet. Bend-nės pirmin. — Ant. Balčiūnas, Aušros Vartų parapijos kleb. — kun. J. Margis, Ig. Padvalskis, Pilypas Vaitkevičius, Olga Čekanauskaitė, K. Misiūnas ir kiti linkėdami Buenos Aires Apylinkei daug sėkmės. Paskui baletą pašoko Liliana

mius laikus. Parodė taip pat ir iš dabartinės Lietuvos sujungę visus su ten vargstančiais mus broliais.

Salė buvo pilna gražios lietuviškos publikos. Po filmų sekė muzika ir šokiai, o kas norėjo gągėjo ir savo laimę išbandyti prie turtingos loterijos.

G. P.

Šeštadienį, balandžio 18 d., 1964, susižiedavusius, ALC narius,

VINČĄ DEVEIKĮ IR ELIDĄ ZIBERKAITĘ

nuoširdžiai sveikiname. Argentinos Lietuvių Centro Valdyba.

Šeštadienį, balandžio 18 d., 1964, susižiedavusius

VINČĄ DEVEIKĮ IR ELIDĄ ZIBERKAITĘ

sveikina Vytautas ir Genovaitė Balčiūnai.